

АКАДЕМІЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ІМ. МАРІЇ ҐЖЕГОЖЕВСЬКОЇ У ВАРШАВІ

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ НАПН УКРАЇНИ

ПРОФЕСІЙНА І НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
НАУКОВИЙ ЩОРІЧНИК
nr 1/2016

Варшава 2016

Василь Кремень

президент Національної академії педагогічних наук України

дійсний член НАН України і НАПН України

президент Товариства «Знання» України

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ЧИТАЧАМ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО / УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ЩОРІЧНИКА «ПРОФЕСІЙНА І НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА»

Вітаємо наукову спільноту із започаткуванням видання щорічника «Edukacja Zawodowa i Ustawiczna» / «Неперервна професійна освіта», на сторінках якого презентуватимуться теоретичні і методологічні напрацювання, практичний досвід і результати досліджень з проблем неперервної професійної освіти.

Сучасний цивілізаційний розвиток позначений швидкою зміною ідей, знань, технологій, що відбувається швидше, ніж зміна людського покоління. В умовах традиційної освіти неможливо ні в школі, ні в найкращому університеті навчити людину на все життя, оскільки здобуті в навчальному закладі знання вже через деякий час втратять свою актуальність. Навпаки, з'являться нові знання і компетентності, без оволодіння якими людина не буде ні конкурентоспроможним фахівцем, ні ефективним членом суспільства.

У ХХІ столітті здобуття знань стає сутнісною рисою способу життя кожної людини. Саме тому неперервна освіта має забезпечувати фахову, спеціальну і гуманітарну підготовку, що зумовлює високий рівень її соціальної зрілості, освіченості, загальнолюдської і професійної культури. Система освіти покликана озброювати учнівську і студентську молодь, а також різні категорії дорослого населення основоположними знаннями, впливати на формування адекватного розуміння сутності суспільства і людини, їх взаємних впливів у процесі розвитку. Саме освіта упродовж

життя зумовлює перманентний розвиток творчого потенціалу особистості, сприятиме всебічному збагаченню її духовного і культурного потенціалу, забезпечуватиме цілеспрямовану систематичну пізнавальну діяльність у процесі ступеневої професійної підготовки у закладах освіти, а також шляхом самоосвіти.

Як зазначено у Меморандумі неперервної освіти Європейського Союзу (2000 р.), повноцінний розвиток особистості у складному соціально-політичному середовищі сучасного світу стає неможливим без готовності до активної участі у суспільних процесах й адаптації до культурної, етнічної та мовної різноманітності. І лише освіта у найширшому розумінні цього слова може допомогти успішно впоратися із цим завданням забезпечення успішної функціональності.

Тому надзвичайно важливими стають не лише вміння вчитися і бажання продовжувати своє навчання самостійно, а й толерантність, полікультурність, міждисциплінарність як підґрунтя взаєморозуміння, співробітництва, співтворчості, про що свідчить підписана 25 жовтня 2016 року Генеральним директором ЮНЕСКО Угода між ЮНЕСКО та Національною академією педагогічних наук України про відкриття кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» на базі Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, покликана активізувати співпрацю науковців і освітян НАПН України й інших інституцій України, Європи та інших регіонів світу.

Співпрацю польських і українських науковців у вирішенні питань неперервної професійної освіти започатковано наприкінці XX століття. У 1998 – 2015 рр. видавався українською і польською мовами польсько-український / українсько-польський щорічник «Професійна освіта: педагогіка і психологія». Презентація першого випуску відбулася в Посольстві Республіки Польща в Україні. У грудні 2006 року укладено Угоду про співробітництво між Академією педагогічних наук України та Польською академією наук, до складу якої входить Комітет педагогічних наук. У жовтні 2005 року відбувся Перший польсько-український / українсько-польський форум у Варшаві та Устроню, а у вересні 2015 року в Києві – VI Українсько-польський / польсько-український форум.

Упродовж останнього десятиліття активно працює міжнародне наукове товариство «Польща–Україна», очолюване професором, доктором хабілітованим, іноземним членом НАПН України Франтішеком Шльосеком. Науковці академічних інститутів беруть участь у загальнопольських методологічних семінарах, а також літніх наукових школах з проблем пе-

дагогіки і психології, організованих Академією спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві.

За роки незалежності в Україні проведено понад 40 циклічних міжнародних конференцій (у Києві, Вінниці, Житомирі, Кам'янці-Подільському, Львові, Хмельницькому), в яких активну участь брали польські вчені. За результатами цих конференцій видано збірники наукових праць, де представлено творчий доробок науковців-педагогів обох країн. Вісім провідних польських учених обрано іноземними членами НАПН України, а чотирьом – присвоєно звання «Почесний доктор НАПН України». За багаторічну співпрацю та науковий внесок в її здійснення польських колег – іноземних членів НАПН України відзначено медалями «Ушинський К.Д.», «Григорій Сковорода» і грамотами Національної академії педагогічних наук України.

Плідна взаємодія упродовж багатьох років і започаткування нового польсько-українського / українсько-польського щорічника «Edukacja Zawodowa i Ustawiczna» – «Неперервна і професійна освіта» сприятимуть удосконаленню системи неперервної освіти України та подальшому розвитку співпраці з польськими науковцями.